

สรุปผลการวิจัย อภิปรายและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลองใช้รูปแบบแผนก่อนทดลอง (Pre-experimental Design) เรื่อง การพัฒนาชุดการสอนไวโอลิน ตามแนวการสอนของ ชูชาติ พิทักษากร สำหรับนิสิตนักศึกษาที่ไม่ได้ศึกษาไวโอลินเป็นวิชาเอก ครอบคลุมเนื้อหาดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ศึกษาแนวการสอนเนื้อหาการสอนไวโอลินของ ชูชูกี แลงกี๋ย์ เปรียบเทียบกับ ชูชาติ พิทักษากร
2. พัฒนาชุดการสอนไวโอลินมาตรฐานตามแนวการสอนของ ชูชาติ พิทักษากร สำหรับ นิสิตนักศึกษาที่ไม่ได้ศึกษาไวโอลินเป็นวิชาเอก

สมมุติฐานการวิจัย

การเรียนการสอนไวโอลินตามแนวการสอนของ ชูชาติ พิทักษากร มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสามารถทำให้กลุ่มทดลองสามารถเล่นเพลงไวโอลินมาตรฐานได้ grade 1 ของ Trinity College of Music (London) เป็นอย่างน้อย ภายในระยะเวลา 1 ภาคการศึกษา (15 สัปดาห์)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างสำหรับการวิจัยใช้ประชากรทั้งหมดซึ่งเป็นนิสิต ภาควิชาดนตรีศึกษาที่ไม่ได้ศึกษาไวโอลินเป็นวิชาเอก คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2539-2540 จำนวน 11 คน ที่ไม่เคยเรียนไวโอลินมาก่อน โดยกลุ่มตัวอย่างลงทะเบียนเรียนรายวิชา 2712213 เครื่องสาย ภาคปลาย ปีการศึกษา 2539 - 2540 จำนวน 1 หน่วยกิต สัปดาห์ละ 2 คาบ เป็นเวลา 1 ภาคการศึกษา (15 สัปดาห์)

ผู้วิจัยเลือกนิสิตภาควิชาดนตรีศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยเพราะ เป็นนิสิตที่มีความถนัดเครื่องดนตรีชิ้นเอกอยู่ในระดับสูงใกล้เคียงกัน และลงทะเบียนเรียนรายวิชา 2712213 เครื่องสาย ซึ่งสอนโดย ชูชาติ พิทักษากร นอกจากนี้คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ยังเป็นสถาบันที่เปิดหลักสูตรวิชาดนตรีศึกษาเป็นแห่งแรกในประเทศไทย ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างจากสถาบันดังกล่าวจึงมีความเหมาะสมเป็นอย่างยิ่งในการเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่างของประชากรในการวิจัยครั้งนี้

ขอบเขตของการวิจัย

1. วิเคราะห์ข้อมูลแนวการสอนและเนื้อหาการสอนไวโอลินของ ชูชุกี แลงกี๋ย เปรียบเทียบกับ ชูชาติ พิทักษากร
2. ศึกษาแนวคิดวิธีการสอนไวโอลินของชูชาติ พิทักษากร สำหรับนิสิตที่ไม่ได้ศึกษาไวโอลินเป็นวิชาเอก จากเอกสารประกอบการสอนและเข้าสังเกตการสอนไวโอลินของชูชาติ พิทักษากร ในวิชา 2712213 เครื่องสาย ภาควิชาดนตรีศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สัปดาห์ละ 2 คาบ ภาคปลาย ปีการศึกษา 2539 เป็นเวลา 1 ภาคการศึกษา (15 สัปดาห์) เพื่อเก็บข้อมูลการดำเนินการสอน ความยากง่ายของบทเพลง แบบฝึกหัด ระยะเวลาในการทำกิจกรรม มีความเหมาะสมกับนิสิตมากน้อยเพียงใด ผู้วิจัยเก็บข้อมูลโดยการสังเกต และเป็นผู้ประเมินผลการเล่นแบบฝึกหัดและบทเพลงต่าง ๆ จากเนื้อหาการเรียนการสอนแต่ละสัปดาห์จากแบบประเมินผลและเกณฑ์การประเมินผล
3. ขอบเขตของการพัฒนาชุดการสอนไวโอลิน การพัฒนาในส่วนของแบบฝึกหัดและบท

เพลงให้มีจำนวนและความยากง่ายตรงกับศักยภาพของนิสิต เพิ่มประวัติของไวโอลิน เพลงประกอบบทเรียน และพัฒนาเกณฑ์มาตรฐานในการวัดผล นอกจากนี้ในด้านจุดประสงค์ เนื้อหาวิชา หลักและวิธีการสอนเป็นไปตามแนวการสอนของชาติ พิทักษากร

4. การพัฒนาชุดการสอนเรื่องไวโอลิน ผู้วิจัยพัฒนาเป็นชุดการสอนเท่านั้นซึ่งยังมีได้นำไปทดลองใช้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ชุดการสอนเครื่องไวโอลิน ตามแนวการสอนของ ชาติ พิทักษากร ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการ เข้าสังเกตกิจกรรมการเรียนการสอนไวโอลิน สอนโดย ชาติ พิทักษากร เพื่อกำหนดจุดประสงค์ เนื้อหากิจกรรมการเรียนการสอนภาคปฏิบัติ การประเมินผล ในรายวิชา 2712213 เครื่องสาย ภาควิชาดนตรีศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย นำชุดการสอนฉบับร่างส่งให้ ผศ. ผอ. ชาติ พิทักษากร และอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้อง เพื่อนำมาปรับปรุงเพิ่มเติม หลังจากนั้นนำส่งให้ผู้เชี่ยวชาญทางการสอนไวโอลินจำนวน 5 ท่านตรวจสอบความถูกต้อง และแสดงความคิดเห็นเพื่อปรับปรุงให้เป็นชุดการสอนเรื่องไวโอลินที่ได้มาตรฐาน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

2.1 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เพื่อใช้ประเมินผลสัมฤทธิ์กลุ่มตัวอย่างในการเล่นไวโอลิน จากการปฏิบัติแบบฝึกหัดและบทเพลงต่างๆในแต่ละหน่วยการเรียนรู้

2.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์กลางภาคและปลายภาคการศึกษา เพื่อใช้ประเมินผลสัมฤทธิ์กลุ่มตัวอย่างในการเล่นไวโอลิน กลางเทอมและปลายเทอม

2.3 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์กลุ่มตัวอย่างในการเล่นไวโอลิน จากการเรียนแบบฝึกหัดและบทเพลงต่างๆจากชุดการสอนเรื่องไวโอลิน เป็นเวลา 1 ภาคการศึกษา โดยผู้วิจัยใช้เพลงมาตรฐานสำหรับทดสอบความสามารถในการเล่นไวโอลิน grade 1 และ grades 2 ใช้เป็นข้อสอบระหว่างปี ค.ศ. 1994 - 1997 กำหนดเพลงทดสอบมาตรฐานโดย Trinity College of Music (London) เพื่อใช้ทดสอบความสามารถของกลุ่มตัวอย่าง

2.4 แบบสอบถามความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อ แบบฝึกหัด และบทเพลง ในชุดการสอนเรื่องไวโอลินและแนวการสอนของ ชาติ พิทักษากร

2.5 แบบตรวจสอบความถูกต้องโดยผู้เชี่ยวชาญ ผู้วิจัยเป็นผู้สร้างโดยนำไปให้อาจารย์ที่
 ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบและนำมาปรับปรุงแก้ไข แล้วจึงนำไปใช้เก็บข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดการสอนไวโอลินตามแนวของชูชาติ พิทักษากร สำหรับนิสิต
 นักศึกษาที่ไม่ได้ศึกษาไวโอลินเป็นวิชาเอก ผู้วิจัยศึกษาหลักสูตรการเรียนการสอนดนตรีในระดับ
 ปริญญาตรีในประเทศไทยการเรียนการสอนไวโอลิน ตลอดจนแนวการสอนดนตรีทั่วไปของนักการศึกษา
 3 ท่านคือ ตาลโครข โคโต และ ออร์ฟ สำหรับแนวการสอนและเนื้อหาการสอนผู้วิจัยศึกษาเปรียบเทียบ
 แนวการสอนและเนื้อหาการสอนไวโอลินของนักการศึกษาไวโอลิน 3 ท่าน คือ ชูชุกี แลงกี๊ และชูชาติ
 พิทักษากร จากเอกสารและเก็บข้อมูลจากการเข้าเรียนวิชาทักษะไวโอลิน 1 - 6 ปีการศึกษา 2537 -
 2539 เป็นเวลา 6 ภาคการศึกษา และเข้าสังเกตการเรียนการสอน ในรายวิชา 2712213 เครื่องสาย
 ภาควิชาดนตรีศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สอนโดย ชูชาติ พิทักษากร ผู้วิจัย
 เก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. ศึกษาแนวการสอนและเนื้อหาการสอนไวโอลินของ ชูชุกี แลงกี๊ เปรียบเทียบกับ ชูชาติ
 พิทักษากร ผู้วิจัยศึกษาแนวการสอน เนื้อหาการสอนไวโอลินของชูชุกี และแลงกี๊ จากเอกสาร ศึกษา
 แนวการสอนเนื้อหาการสอนไวโอลินของ ชูชาติ พิทักษากร จากการที่ผู้วิจัยเข้าเรียน วิชาทักษะ 1-6
 (ปีการศึกษา 2537 - 2539) สอนโดยชูชาติ พิทักษากร และเข้าสังเกตการสอนรายวิชา เครื่องสาย ภาค
 ปลายปีการศึกษา 2539 สอนโดย ชูชาติ พิทักษากร โดยรายวิชาดังกล่าวเปิดสอนในคณะครุศาสตร์
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2. พัฒนาชุดการสอนไวโอลินมาตรฐานตามแนวของชูชาติ พิทักษากร โดยแบ่งการพัฒนา
 ชุดการสอนไวโอลินได้เป็น 6 ขั้นตอนดังนี้

2.1 เก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับจุดประสงค์ แนวการสอน
 เนื้อหาการสอน กิจกรรมการเรียนการสอน เวลาในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ การวัดผลการเรียนภาค
 ปฏิบัติของกลุ่มตัวอย่างแต่ละสัปดาห์ กลางภาค และปลายภาคในการเล่นแบบฝึกหัดและบทเพลงที่
 จะถูกนำมาพัฒนาเป็นชุดการสอนใน รายวิชา 2712213 เครื่องสาย ภาคปลาย ปีการศึกษา 2539
 คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สอนโดย ชูชาติ พิทักษากร นอกจากนี้ผู้วิจัยเก็บรวบรวม
 ข้อมูลการวัดผลสัมฤทธิ์ของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้เพลงมาตรฐาน grade 1 และ grade 2 กำหนดเพลง

มาตรฐานโดย Trinity College of Music (London) และสอบถามความคิดเห็นในการเรียนไวโอลิน หลังจากทีกลุ่มตัวอย่างผ่านการเรียนไวโอลินตามแนว ชูชาติ พิทักษากร เป็นเวลา 1 ภาคการศึกษา (15 สัปดาห์)

2.2 วิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลผลสัมฤทธิ์การเรียนไวโอลินของกลุ่มตัวอย่าง เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการสร้างชุดการสอนเรื่องไวโอลิน (ฉบับร่าง)

2.3 สร้างชุดการสอนเรื่องไวโอลิน (ฉบับร่าง) ผู้วิจัยนำข้อมูลจากการวิเคราะห์ในข้อ 2.2 และข้อมูลการจัดสร้างชุดการสอนโดยทั่วไป เป็นแนวทางในการสร้างชุดการสอนโดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 14 บท ตัวอย่างดังนี้ (ดูรายละเอียดเนื้อหาชุดการสอนได้ในชุดการสอนเรื่องไวโอลินฉบับสมบูรณ์)

การพัฒนาชุดการสอนไวโอลิน (ฉบับร่าง) สิ่งที่เพิ่มเติมจากการเรียนการสอนไวโอลินตามแนวของ ชูชาติ พิทักษากร คือในส่วนของทฤษฎีการเล่นไวโอลินด้วยของจริงจะถูกแทนที่ด้วยรูปภาพเพิ่มเติมการกำหนดเวลาในการทำกิจกรรมต่างๆ แบ่งเนื้อหาการเรียนการสอนเป็นหน่วยการเรียนต่างๆ เพื่อสะดวกต่อการนำไปใช้ เพิ่มเติมแบบการประเมินภาคปฏิบัติในหน่วยการเรียนต่างๆ เพื่อให้มีสติได้ประเมินตนเอง เพิ่มเติมแบบการประเมินภาคปฏิบัติกลางภาคและปลายภาค เพื่อสะดวกต่ออาจารย์ผู้สอนในการประเมินผล นอกจากนี้ผู้วิจัยเพิ่มแบบฝึกหัด และบทเพลงเพิ่มเติมสำหรับทุกหน่วยการเรียน โดยจัดรวบรวมไว้ใน ภาคผนวก เพื่อให้มีสติได้ฝึกซ้อมนอกเวลาและทำให้การอ่านโน้ต (sight reading) ของนิสิตนักศึกษาตีมากยิ่งขึ้น

2.4 นำชุดการสอนเรื่องไวโอลิน(ฉบับร่าง) ส่งให้ ชูชาติ พิทักษากร และอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบ และให้คำแนะนำขั้นต้น ต่อจากนั้นผู้วิจัยนำชุดการสอนมาปรับแก้ไข

2.5 นำชุดการสอนเรื่องไวโอลิน(ฉบับร่าง) ส่งให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่านตรวจสอบความถูกต้องและให้คำแนะนำ ต่อจากนั้นผู้วิจัยนำชุดการสอนมาปรับแก้ไข ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่านประกอบด้วย

1. รศ.ดร.โกวิทย์ ชันทรศิริ	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. อ.สุทิน ศรีณรงค์	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
3. อ.สมชาย อัครโกวิท	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
4. อ.สิทธิชัย เพ็งเจริญ	กรมศิลปากร
5. อ.พรต เรืองศรีมัน	วิทยาลัยนาฏศิลป์ กรุงเทพฯ

6. พัฒนาชุดการสอนเรื่องไวโอลินฉบับสมบูรณ์ (ดูชุดการสอนเรื่องไวโอลินฉบับสมบูรณ์ได้ใน บทที่ 5)

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์แนวการสอนเนื้อหาการสอนของ ชูชุกี แลงกี๋ย เปรียบเทียบกับ ชูชาติ พิทักษากร โดยวิเคราะห์เปรียบเทียบข้อมูลจากเอกสาร
2. วิเคราะห์ความคิดเห็นนิสิตกลุ่มทดลองที่ผ่านการเรียนไวโอลินตามแนวการสอนของ ชูชาติ พิทักษากร โดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S)
3. วิเคราะห์ความถูกต้องของชุดการสอนเรื่องไวโอลินโดยผู้เชี่ยวชาญ โดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S)
4. วิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาคปฏิบัติ เพื่อทดสอบมาตรฐานของชุดการสอนเรื่องไวโอลิน โดยการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างกับค่ามาตรฐานของประชากร โดยใช้ค่าสถิติ t เป็นสถิติทดสอบ

สรุปผลการวิจัย

ผลการศึกษาเปรียบเทียบแนวการสอนและเนื้อหาการสอนไวโอลินของ ชูชุกี แลงกี๋ย และ ชูชาติ พิทักษากร พบว่าแนวการสอนไวโอลินของ ชูชุกี และ ชูชาติ พิทักษากร สอดคล้องกันในด้าน การคำนึงถึงสรีระของนิ้วมือเป็นหลักในการสอนไวโอลินในขั้นพื้นฐาน ซึ่งแตกต่างจากแนวการสอนของ แลงกี๋ย ที่ใช้หลักทฤษฎีดนตรีเป็นแนวทางในการกำหนดแนวการสอนและเนื้อหาการสอน ผู้วิจัยใช้เนื้อหา การเรียนการสอนไวโอลินมาตรฐานคือ muscle relaxation, scales, positions, trill, shifting, slur, staccato, spiccato, portamento, harmonics, double stop, sautille, tone production, vibrato และ repertoire เป็นหลักในการเปรียบเทียบเนื้อหาการสอน พบว่า ชูชาติ พิทักษากร นำเนื้อหาหลักดังกล่าว ไปใช้ประกอบการสอนทุกเรื่อง ชูชุกีนำเนื้อหาหลักดังกล่าวไปใช้สอนทุกเรื่องเช่นกันแต่ยกเว้นในเรื่องของ relaxation, spiccato, portamento และ sautille ซึ่งไม่ได้บรรจุไว้ในเนื้อหาการเรียนการสอน ในส่วนของ แลงกี๋ยนำเนื้อหาหลักดังกล่าวไปใช้สอนเช่นกันแต่ยกเว้นเนื้อหาในเรื่องของ muscle relaxation, shifting, spiccato, portamento, sautille, vibrato และ repertoire ไม่ได้บรรจุไว้ในเนื้อหาการเรียนการสอน

ผลการทดสอบมาตรฐานของชุดการสอนพบว่า

1. ผลการวิเคราะห์จากตาราง 4 สรุปได้ว่า แบบสอบถามความคิดเห็นซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 15 ข้อ นิสิตกลุ่มตัวอย่าง 11 คน มีความความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยมากที่สุด 8 ข้อ ต่อการเรียนการสอนไวโอลินตามแนวของ ชูชาติ พิทักษากร ดังนี้ กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ชัดเจน การจัดเรียงลำดับเนื้อหาของการเรียนการสอนมีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกันเป็นอย่างดี เวลาของกิจกรรมการเรียนการสอนครอบคลุมเนื้อหาอย่างเหมาะสมในแต่ละครั้ง แบบฝึกหัดและบทเพลงส่งเสริมและพัฒนาทักษะการเล่นไวโอลินเป็นอย่างดี แบบฝึกหัดและเพลงต่างๆ ในบทเรียน สามารถจูงใจให้นิสิตฝึกซ้อมนอกเวลา การประเมินผลสอดคล้องกับจุดประสงค์และกิจกรรมการเรียนการสอน นิสิตสามารถพัฒนาทักษะการเล่นไวโอลินได้ ตามขั้นตอนของการเรียนการสอน ควรมีการเผยแพร่การเรียนการสอนไวโอลินตามแนวของ ชูชาติ พิทักษากร เพื่อใช้สำหรับสถาบันต่างๆ

นิสิตกลุ่มตัวอย่าง 11 คน มีความความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยมาก 7 ข้อ ต่อการเรียนการสอนไวโอลินตามแนวของ ชูชาติ พิทักษากร ดังนี้ นิสิตสามารถเล่นไวโอลินได้ตามจุดประสงค์การเรียนรู้ในแต่ละสัปดาห์ เนื้อหาของแต่ละบทเรียนมีความยากง่ายเหมาะสมกับศักยภาพของนิสิต แบบฝึกหัดและบทเพลงส่งเสริมและพัฒนาทักษะการเล่นไวโอลินเป็นอย่างดี นิสิตมีความรู้ความเข้าใจทักษะพื้นฐานการเล่นไวโอลินที่ถูกต้อง นิสิตสามารถนำความรู้ความเข้าใจไปฝึกซ้อมเพื่อเพิ่มทักษะในการเล่นไวโอลินในระดับสูงขึ้นไป นิสิตสามารถนำความรู้ความเข้าใจการเล่นไวโอลินไปใช้สอนนักเรียนในโรงเรียนชั้นพื้นฐานได้ นิสิตประเมินผลตนเองได้ว่าสามารถเล่นไวโอลินในขั้นพื้นฐานอยู่ในระดับ ปานกลางจนถึงระดับดีมาก (ดูรายละเอียดของข้อมูลได้ ในบทที่ 4 หน้า 65 - 66)

2. แบบตรวจสอบความถูกต้องของชุดการสอนเรื่องไวโอลินซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 22 ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน แสดงความคิดเห็นครบทั้ง 22 โดยตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสมมีความคิดเห็นต่อชุดการสอนไวโอลินตามแนวของ ชูชาติ พิทักษากร ในระดับถูกต้องมากที่สุด 9 ข้อ ดังนี้ สามารถปฏิบัติได้ตามจุดประสงค์การเรียนรู้ตามที่กำหนด เนื้อหาของแต่ละหน่วยการเรียนรู้มีความยากง่ายเหมาะสมกับศักยภาพของนิสิต การจัดเรียงลำดับเนื้อหาที่มีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกันเหมาะสม ขั้นตอนของชุดการสอนสามารถพัฒนาทักษะการเล่นไวโอลินของนิสิตได้ สื่อการสอนที่นำมาใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอนช่วยให้นิสิตมีความเข้าใจในบทเรียนมากขึ้น มีความสะดวกในการใช้สื่อการสอนต่างๆที่จัดเตรียมไว้ กิจกรรมการเรียนการสอนเป็นกลุ่มเหมาะสมกับการเรียนการสอนไวโอลินขั้นพื้นฐานสำหรับนิสิต อาจารย์และนิสิตได้ประโยชน์จากชุดการสอน การจัดรูปแบบของชุดการสอนนำไปใช้ได้สะดวก

ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสมมีความคิดเห็นต่อชุดการสอนไวโอลินตามแนวของ ชูชาติ พิทักษากร ในระดับถูกต้องมาก 13 ข้อ ดังนี้ กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ของชุดการสอนชัดเจน กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้แต่ละหน่วยการเรียนรู้ชัดเจน การจัดลำดับของเนื้อหาการเรียนการสอนมีความเหมาะสม เวลาของกิจกรรมการเรียนการสอนครอบคลุมเนื้อหาอย่างเหมาะสมในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ ความเหมาะสมของเวลาที่ใช้ในการเรียนการสอนแต่ละหน่วยการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนการสอนส่งเสริมการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนการสอนครอบคลุมเนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอนน่าสนใจ แบบฝึกหัดและบทเพลงส่งเสริมและพัฒนาทักษะการเล่นไวโอลิน แบบฝึกหัดและบทเพลงในบทเรียนน่าสนใจสามารถจูงใจให้นิสิตฝึกซ้อมนอกเวลา แบบฝึกหัดและบทเพลงเพิ่มเติมจากชุดการสอนสำหรับนิสิตใช้ฝึกซ้อมประกอบการเรียนนอกเวลามีความเหมาะสม การประเมินผลสอดคล้องกับจุดประสงค์ เนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอน ภาษาที่ใช้ในชุดการสอนมีความชัดเจน (ดูรายละเอียดของข้อมูลได้ ในบทที่ 4 หน้า 68)

3. นิสิตกลุ่มทดลองที่ผ่านการเรียนแบบฝึกหัดและบทเพลงต่างๆ ในชุดการสอนเป็นเวลา 1 ภาคการศึกษา สามารถสอบผ่านเพลงสอบมาตรฐาน grade 1 อยู่ในระดับสูง และเมื่อนำเพลงสอบมาตรฐาน grade 2 มาประเมินซึ่งมีความยากมากขึ้น ทำให้คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างลดลงแต่ก็ยังสามารถเกณฑ์การประเมิน 75% สามารถสรุปได้ว่า ชุดการสอนมีมาตรฐานสามารถทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ทักษะ การพัฒนาจากไม่เคยเล่นไวโอลินมาก่อน สามารถเล่นเพลงที่มีระดับความยากง่ายได้ grade 2 เป็นอย่างน้อยโดยใช้เวลาเพียง 1 ภาคการศึกษา

อภิปรายผล

การวิเคราะห์ข้อมูลของการวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิเคราะห์แนวการสอนเนื้อหาการสอนของ ชูชุกี แลงกี๋ย์ เปรียบเทียบกับ ชูชาติ พิทักษากร พบว่าแนวการสอนของ ชูชุกี และชูชาติ พิทักษากร สอดคล้องกันในการให้ความสำคัญในเรื่องสรีระของนิ้วมือเป็นเกณฑ์ในการดำเนินเนื้อหาการเรียนการสอนไวโอลินในขั้นพื้นฐาน ส่วนแนวการสอนไวโอลินของ แลงกี๋ย์ ใช้ทฤษฎีเป็นเกณฑ์ในการดำเนินเนื้อหาการเรียนการสอนไวโอลิน การวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ของนิสิตที่เรียนไวโอลินด้วยแบบฝึกหัดและบทเพลงต่างๆ ในชุดการสอนเรื่องไวโอลินดังได้สรุปผลมาตามลำดับแล้วนั้น พบว่า แบบฝึกหัดและบทเพลงในชุดการสอนเรื่องไวโอลินมีความยากง่ายตรงกับศักยภาพของนิสิตระดับปริญญาตรีที่เรียนดนตรีเป็นวิชาเอก นิสิตกลุ่มตัวอย่างที่ผ่านการเรียนแบบฝึกหัดและบทเพลงต่างๆจากชุดการสอนเรื่องไวโอลินตาม

แนวของ ชูชาติ พิทักษากร สามารถทำคะแนนเฉลี่ยจากการทดสอบเพลงสอบมาตรฐาน grade 1 และ grade 2 ซึ่งกำหนดเพลงทดสอบมาตรฐานโดย Trinity College of Music (London) ได้สูงกว่าคะแนนร้อยละ 75 ซึ่งเป็นคะแนนมาตรฐานของประชากร แสดงว่านิสิตกลุ่มตัวอย่างที่ผ่านการเรียนแบบฝึกหัดบทเพลงต่างๆตามแนวของ ชูชาติ พิทักษากร มีพัฒนาการด้านทักษะการเล่นไวโอลิน จากไม่เคยเล่นไวโอลินมาก่อนสามารถเล่นเพลงมาตรฐานได้ grade 2 เป็นอย่างน้อยโดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 80% (ในจำนวนนิสิตกลุ่มตัวอย่าง 11 คนสอบ grade 2 ผ่านเกณฑ์ 75% ร้อยละ 72.73 และสอบไม่ผ่านเกณฑ์ 75% ร้อยละ 27.27)

จากข้อค้นพบในการทดลองครั้งนี้ ผู้วิจัยขอเสนอประเด็นในการอภิปรายดังนี้

1. แนวการวิจัยการสอนไวโอลินของ ชูชาติ พิทักษากร จากการศึกษาเปรียบเทียบการสอนของ ชูชูกิ และ แลงกี๊ พบว่า แนวการสอนไวโอลินของ ชูชาติ พิทักษากร เป็นวิธีสอนที่สอดคล้องกับวิธีของชูชูกิ แต่มีรายละเอียดของการเรียนการสอนมากกว่า ชูชูกิ และแลงกี๊ ในเรื่องของการนำเทคนิคการผ่อนคลายกล้ามเนื้อ (muscle relaxation) ในการฝึกหัดการเล่นไวโอลินมาประกอบการเรียนการสอนซึ่งการสอนไวโอลินของ ชูชาติ พิทักษากร ในคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้ผลดี นิสิตมีความรู้ความสามารถในด้านทักษะการเล่นการสอนไวโอลินอยู่ในระดับสูง ตัวอย่างเช่น นายธวัช ใจเพียร นางสาวอ้อมพร ไทวินทะ นายพิศุทธิ์ สายโอบเอื้อ นายจุล จุลกะเศียน และนายภูวนารถ เดชอาคม ได้รับคัดเลือกเข้าร่วมโครงการประชุมปฏิบัติการดนตรีเยาวชนอาเซียน (ASEAN Youth Music Workshop) (สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, 2538) เนื้อหาการสอนไวโอลินในเรื่อง muscle relaxation เป็นเนื้อหาที่สำคัญในการสอนไวโอลิน ผู้เรียนที่ไม่เคยผ่านการเรียนเนื้อหาเรื่องดังกล่าวควรได้รับการสอนเพิ่มเติม

2. ชุดการสอนเรื่องไวโอลินตามแนวการสอนของ ชูชาติ พิทักษากร ชุดการสอนชุดนี้ถือว่าเป็นชุดการสอนที่ได้มาตรฐาน เนื่องจากมีจุดประสงค์ที่ชัดเจนมีความสัมพันธ์กับ เนื้อหากิจกรรมการเรียนการสอนและการวัดประเมินผล ความง่ายของแบบฝึกหัดและบทเพลงในชุดการสอนเรื่องไวโอลินมีตรงกับศักยภาพของนิสิตระดับปริญญาตรีที่เรียนดนตรีเป็นวิชาเอกซึ่ง เกิดจากการปรับปรุงตลอดระยะเวลามากกว่า 30 ปี ของ ชูชาติ พิทักษากร โดยการสังเกตพฤติกรรมการเรียนของนิสิตที่ต้องการอะไรหรือขาดสิ่งใดเป็นแรงกระตุ้นให้ผู้สอนต้องพัฒนาเนื้อหาการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับศักยภาพของผู้เรียน ผลของการศึกษาด้านเจตคติของนิสิตที่มีต่อแบบฝึกหัดและบทเพลง ระยะเวลาของการทำกิจกรรมของชุดการสอน แสดงให้เห็นว่าเป็นเจตคติที่ดีต่อชุดการสอนเรื่องไวโอลินตามแนวการสอนของ ชูชาติ พิทักษากร แม้การทำกิจกรรมภาคปฏิบัติจะเกิดความเมื่อยล้า แต่ขั้นตอนของการ

สอนจะกำหนดให้ผู้เรียนได้พักตามอรรถาธิบายทำให้ไม่เครียดกับการฝึกหัดไวโอลินจนเกินไป สื่อการสอน เช่น รูปภาพจากชุดการสอนสามารถเป็นตัวอย่างในการปฏิบัติตามได้อย่างดี ผู้วิจัยพยายามใช้คำอธิบายชัดเจนและสั้นที่สุดเพื่อผู้เรียนจะไม่รู้สึกเบื่อหน่าย ซึ่งภาพประกอบบทเรียนจะแสดงรายละเอียดขั้นตอนการปฏิบัติได้อย่างชัดเจนผู้เรียนสามารถทำความเข้าใจและปฏิบัติตามได้ นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างได้มีโอกาสฝึกร้องโน้ตเพลง และฝึกการใช้คันชักในอากาศก่อนที่จะเล่นไวโอลินจริงทำให้ผู้เรียนเกิดความจำทำนองเพลงและการใช้คันชักที่ถูกต้อง และเมื่อปฏิบัติกับไวโอลินจริงจะทำให้สามารถเล่นเพลงและแบบฝึกหัดได้อย่างรวดเร็ว ซึ่งน่าจะเป็นส่วนที่ทำให้ผลในการทดสอบภาคปฏิบัติของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับดี

ข้อสำคัญชุดการสอนนี้ได้ผ่านการตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญที่เป็นที่ยอมรับในวงการดนตรีศึกษาจำนวน 5 ท่าน สามารถสรุปการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญได้ว่า ชุดการสอนเรื่องไวโอลินตามแนวการสอนของ ชูชาติ พิทักษากรเป็นชุดการสอนที่ดีมีคุณภาพ มีผู้เชี่ยวชาญบางท่านเสนอแนะให้ทำชุดการสอนลักษณะดังกล่าวต่อเนื่องขึ้นมาอีกและมีภาพสีประกอบก็จะสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะให้อธิบายการใช้คันชักให้ชัดเจนมากขึ้นในบทที่ 4 หน่วยที่ 10 เพราะชุดการสอนนี้ใช้สำหรับนิสิตซึ่งเป็นผู้ใหญ่ ควรเน้นเรื่องการใช้คันชักเป็นพิเศษ ผู้วิจัยได้ดำเนินการแก้ไขปรับปรุงในส่วนดังกล่าว การตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญสอดคล้องกับผลคะแนนเฉลี่ยที่นิสิตกลุ่มตัวอย่างสามารถทำคะแนนได้มากกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 75% ของการสอบเพลง grade 2 ซึ่งได้ผลเกินกว่าสมมุติฐานที่ผู้วิจัยตั้งเอาไว้ และถ้ามีเวลาเหลือมากกว่านี้ผู้วิจัยวางแผนจะใช้เพลงระดับเกรด 3 มาใช้วัดระดับนิสิตกลุ่มตัวอย่างด้วยเช่นกัน แต่ระยะเวลาการเรียนการสอนได้สิ้นสุดลงจึงไม่สามารถกระทำได้ ถ้ามีเวลามากพอนิสิตกลุ่มตัวอย่างอาจมีความสามารถเล่นเพลงได้ถึง grade 3 ของ Trinity College of Music (London) ก็อาจเป็นได้

3. เครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูลในการพัฒนาชุดการสอนเรื่องไวโอลิน 5 ชุดได้แก่ . แบบประเมินผลทางการเรียน แบบประเมินผลเพลงสอบมาตรฐาน grade 1 และ grade 2 ของ Trinity College of Music (London) แบบสอบถามความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อการเรียนการสอนไวโอลินของ ชูชาติ พิทักษากร และแบบตรวจสอบความถูกต้องของชุดการสอนเรื่องไวโอลิน แบบประเมินผลดังกล่าวเป็นเครื่องมือที่ได้มาตรฐานระดับหนึ่งได้ผ่านการตรวจสอบและแก้ไขจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้ว จึงนำไปใช้ทดสอบ ข้อสอบเพลงมาตรฐาน grade 1 และ grade 2 เป็นเพลงสอบมาตรฐานที่ยอมรับจากนานาประเทศ ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงเพลงสอบทุกๆ 3 ปี

3.1 แบบประเมินผลทางการเรียน เครื่องมือชุดนี้วัดผลทางการเรียนในหน่วยที่ 3 ถึงหน่วยที่ 12 รวม 10 ชุด เพื่อใช้ทดสอบความสามารถทางด้านทักษะการเล่นแบบฝึกหัดและบทเพลงในชุดการ

สอน และการสอบกลางภาคและปลายภาคของกลุ่มทดลอง แบบประเมินผลทางการเรียนชุดนี้มีเนื้อหาที่ใช้ในการทดสอบสอดคล้องกับบทเรียนในชุดการสอน เน้นทดสอบในด้านทักษะซึ่งสอดคล้องกับลักษณะของชุดการสอนจุลบทที่โครงการนวัตกรรมทางการศึกษาเพื่อพัฒนาแห่งเอเชีย (APEID, 1982) ได้ระบุไว้ข้อหนึ่งว่า ชุดการสอนเน้นทักษะมีความเหมาะสมกับการใช้สร้างเสริมทักษะ เนื่องจากใช้เวลาสั้น และมีความเบ็ดเสร็จในตัวเองทำให้มีความเหมาะสมกับการใช้สร้างเสริมทักษะเฉพาะด้าน และด้วยเหตุที่แบบประเมินผลทางการเรียนเป็นเครื่องมือที่สร้างขึ้นสอดคล้องกับเนื้อหาชุดการสอน ผลการทดลองจึงเป็นไปตามสมมุติฐานที่คาดหวัง

3.2 แบบวัดความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อแบบฝึกหัด เพลง ในชุดการสอนไวโอลินตามแนวการสอนของซูชาติ พิทักษากร หลังจากผ่านการเรียนไวโอลินเป็นเวลา 1 ภาคการศึกษา พบว่านิสิตกลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยกับการใช้ชุดการสอนไวโอลินตามแนวของซูชาติ พิทักษากร เพราะเหตุว่า

3.2.1 ชุดการสอนมีสื่อการสอนที่เหมาะสมทำให้เข้าใจเนื้อหาวิชาง่ายขึ้น เช่น โน้ตเพลง และรูปภาพที่ชัดเจนสามารถสื่อให้เกิดความเข้าใจได้

3.2.2 ผลที่ได้จากการเรียนคู่คำกับเวลาที่สูญเสียไป เนื่องจากชุดการสอนมีเทคนิค จกรรมการเรียนการสอนโดยละเอียด ผู้เรียนสามารถปฏิบัติได้บรรลุวัตถุประสงค์ และมีความสุขต่อการเรียนไวโอลินและเล่นไวโอลินกับเพื่อนร่วมชั้นเรียน

3.2.3 ถึงแม้ว่านิสิตไม่ได้เรียนไวโอลินมาก่อนแต่หลังจากผ่านการเรียนไวโอลินตามแนวของ ซูชาติ พิทักษากร เป็นเวลา 1 ภาคการศึกษา นิสิตสามารถนำความรู้ความสามารถไปสอนไวโอลินขั้นพื้นฐานในโรงเรียนได้ ซึ่งสังคมไทยปัจจุบันยังขาดแคลนครูสอนไวโอลินในระดับประถม มัธยม และอุดมศึกษาอย่างมาก

3.2.4 นิสิตที่ผ่านการเรียนไวโอลินจากชุดการสอน สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ในการเล่นไวโอลินกับเพลงอื่นได้มากมาย เนื่องจากกลุ่มทดลองได้ผ่านการเรียนโดยใช้สื่อที่เป็นโน้ตสากล จึงทำให้นิสิตสามารถฝึกหัดเพลงอื่นๆ ที่สนใจได้ด้วยตนเอง

ผู้วิจัยสังเกตพบว่าเนื้อหากิจกรรมการเรียนการสอนเหมาะสมกับนิสิตที่มีความรู้พื้นฐานทางดนตรีทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติมาแล้ว เนื่องจากการเรียนการสอนในบทที่ 1 หน่วยที่ 4 เริ่มให้นิสิตเล่นไวโอลินจากการอ่านโน้ต (sight reading) นิสิตสามารถปฏิบัติแบบฝึกหัดได้อย่างรวดเร็ว ชุดการสอนเรื่องไวโอลินเหมาะสมให้กับผู้เรียนเดี่ยวหรือเป็นกลุ่มที่มีจำนวนประมาณไม่เกิน 10 คน เนื่องจากปกติไวโอลินจะมีระดับเสียงจะแปรเปลี่ยนไปตามอุณหภูมิของอากาศเสมอ ผู้สอนจำเป็นต้องเทียบเสียงให้ผู้เรียนบ่อยครั้งถ้ามีจำนวนผู้เรียนมากเกินไปอาจทำให้แผนการสอนและกิจกรรมการเรียนการสอนผิดไปจากแนวทางที่กำหนดไว้

ข้อเสนอแนะ

จากผลของการวิจัยจึงได้สรุปและอภิปรายมาแล้วนั้น ผู้วิจัยเสนอแนะเป็น 2 ประเด็นคือ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไปสำหรับหน่วยงานและบุคคลที่เกี่ยวข้อง

ผลการวิจัยการพัฒนาชุดการสอนไวโอลินตามแนวของ ชูชาติ พิทักษากร สำหรับนิสิตที่ไม่ได้ศึกษาไวโอลินเป็นวิชาเอก นิสิตกลุ่มตัวอย่างที่ผ่านการเรียนไวโอลินตามแนวการสอนของ ชูชาติ พิทักษากร เป็นเวลา 1 ภาคการศึกษา มีความสามารถเล่นเพลงมาตรฐานได้อย่างน้อย grade 2 ของ Trinity College of Music (London) ผู้วิจัยเห็นว่าสมควรเสนอแนะต่อหน่วยงานและบุคคลที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

1.1 สถาบันอุดมศึกษาทุกแห่งที่เปิดหลักสูตรวิชาดนตรีควรสนับสนุนให้คณาจารย์ผู้สอนวิชาดนตรีจัดสร้างชุดการสอนสำหรับ เครื่องดนตรีต่างๆ เพื่อใช้สอนกับนิสิต ทั้งนี้เพื่อเป็นการปรับสภาพการเรียนการสอนให้พัฒนาไปในทางที่ดีขึ้น นอกจากนี้ควรมีการเผยแพร่อย่างทั่วถึง

1.2 ผู้บริหารควรสนับสนุนในด้านงบประมาณเพื่อสร้างชุดการสอน เพราะมีความจำเป็นต้องใช้งบประมาณในการทำสื่อและอุปกรณ์ต่างๆ ทั้งนี้เพื่อการพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

1.3 สถาบันการศึกษาควรมีการจัดการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการดำเนินการสร้างชุดการสอนในสาขาวิชาต่างๆ นอกเหนือจากวิชาการด้านดนตรี

1.4 สถาบันต่างๆ ควรมีการร่วมมือกันในด้านการสร้างชุดการสอนในแต่ละสาขาวิชาเพื่อให้เกิดมาตรฐานเดียวกัน เป็นการพัฒนาวิชาการในระดับอุดมศึกษาให้มีมาตรฐานเทียบเท่าเทียมกับระดับนานาชาติ

1.5 ชุดการสอนเรื่องไวโอลินตามแนวการสอนของ ชูชาติ พิทักษากร เป็นชุดการสอนที่ได้มาตรฐาน ผลจากการทดลอง นิสิตเกิดการพัฒนาการในด้านทักษะการเล่นไวโอลินอย่างรวดเร็ว จึงสนับสนุนให้ผู้ที่เกี่ยวข้องนำไปใช้ ซึ่งการนำไปใช้ก็สามารถยืดหยุ่นกิจกรรมการเรียนการสอน และเวลาในการทำกิจกรรมได้ตามความเหมาะสม

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในโอกาสต่อไป

2.1 การทำการศึกษาวิจัยโดยการนำชุดการสอนที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นสำหรับการวิจัยครั้งนี้ (ดูรายละเอียดชุดการสอนได้จาก บทที่ 5 หน้า 75 - 220) ไปปรับและทดลองใช้กับนิสิตนักศึกษาในสถาบันที่เปิดสอนดนตรี ระดับอุดมศึกษา

2.2 ควรทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการใช้ชุดการสอนสำหรับวิชาทักษะอื่น ๆ

2.3 สถาบันระดับอุดมศึกษาต่างๆ ควรสนับสนุนเงินทุนส่งเสริมให้มีการทดลองใช้ชุดการสอนสำหรับใช้สอนเครื่องดนตรีอื่น ซึ่งควรจัดสรรงบประมาณและกำลังคนพร้อมทั้งเผยแพร่ชุดการสอนที่ผลิตขึ้นไปสู่สถาบันต่างๆ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย